

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Gospodarski oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2016:CST.511.2016

Evidenčna številka: VSL0075353

Datum odločbe: 10.08.2016

Senat, sodnik posameznik: Renata Horvat (preds.), Ladislava Polončič (poroč.), Magda Teppey

Področje: STEČAJNO PRAVO - OBLIGACIJSKO PRAVO

Institut: insolventnost - trajnejša nelikvidnost - prezadolženost - razlika med trajnejšo nelikvidnostjo in prezadolženostjo - razlog za začetek postopka zaradi insolventnosti - postopek osebnega stečaja - solidarna obveznost

Zveza: ZFPPIPP člen 5, 5/1, 5/2, 5/2-2, 14, 14/1, 14/1-1, 14/1-2, 14/2, 14/2-3, 14/2-3(1), 14/2-3(2), 50. OZ člen 395.

Jedro

Insolventnost je položaj, ki nastane, če je dolžnik trajneje nelikviden ali plačilno nesposoben. Trajneje nelikviden je takrat, kadar v daljšem obdobju ni sposoben poravnati svojih obveznosti, ki so zapadle v tem obdobju, plačilno nesposoben pa je, če je prezadolžen. Prezadolženost pomeni, da je vrednost pasive višja od vrednosti aktive. To je takrat, kadar vse premoženje, ki ga ima dolžnik, ne zadošča za plačilo vseh njegovih obveznosti. Za začetek postopka osebnega stečaja zadošča nastop enega od obeh položajev, torej ali nastop trajnejše nelikvidnosti ali nastop prezadolženosti. Zato se dolžnik, ki je nelikviden, začetku stečajnega postopka ne more upreti z dokazovanjem, da ni prezadolžen.

Izrek

Pritožba se zavrne in se sklep sodišča prve stopnje potrdi.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je začelo postopek osebnega stečaja nad dolžnico (1. točka izreka) in za upravitelja imenovalo T. K., za katerega je ugotovilo, da opravlja naloge in pristojnosti upravitelja prek S. d. o. o. (2. in 3. točka izreka). Hkrati je odločilo, da se iz proračuna sodišča opravi plačilo predujma za kritje začetnih stroškov stečaja v višini 61,00 EUR za objave in v višini 1.183,75 EUR za nadomestila upravitelja in kritje drugih stroškov stečajnega postopka (4. točka izreka).

2. Presodilo je, da je dolžnica nelikvidna in da je upnica procesno legitimirana za vložitev predloga za začetek postopka osebnega stečaja. To presojo je oprlo na spodaj navedena odločilna pravna dejstva:

- upnica ima na podlagi pravnomočne sodbe Okrožnega sodišča v Ljubljani VII Pg 2220/2009 z dne 15. 3. 2011 do dolžnice terjatev v višini 70.047,41 EUR iz naslova glavnice in 3.708,00 EUR iz naslova pravnih stroškov,

- glavnica je zapadla v plačilo že 27. 12. 2007,

- za to judikatno terjatev je dolžnica solidarno odgovorna s svojim možem J. P.,

- doslej na podlagi izvršilnega postopka In 75/2015, ki je v teku pri Okrajnem sodišču v Krškem, terjatev niti deloma še ni bila poplačana,

- dolžnica ni zaposlena, zato ne prejema plače, pa tudi nikakršnih drugih prejemkov.

3. Proti temu sklepu se je dolžnica pravočasno pritožila "iz vseh pritožbenih razlogov". Predlagala je razveljavitev izpodbijanega sklepa.

4. Pritožba ni utemeljena, zato jo je pritožbeno sodišče kot tako zavrnilo in izpodbijani sklep potrdilo, saj tudi v okviru uradnega preizkusa izpodbijanega sklepa ni zaznalo nobenih kršitev iz drugega odstavka 350. člena ZPP v zvezi s prvim odstavkom 121. člena ZFPPIPP. Na posamezne pritožbene navedbe je odgovorjeno v nadaljevanju.

5. Iz določila 50. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/2014 s spremembami 27/2016, v nadaljevanju ZFPPIPP) izhaja, da se postopek zaradi insolventnosti začne, če postane dolžnik insolventen. Postopki zaradi insolventnosti so trije in sicer 1/ postopek prisilne poravnave, 2/ postopek poenostavljene prisilne poravnave in 3/ stečajni postopek (prvi odstavek 5. člena ZFPPIPP). Med stečajne postopke spada tudi postopek osebnega stečaja (2. točka drugega odstavka istega člena). Po določilu prvega odstavka 14. člena ZFPPIPP je insolventnost položaj, ki nastane, če je dolžnik 1/ trajneje nelikviden ali 2/ plačilno nesposoben. Trajneje nelikviden je takrat, kadar v daljšem obdobju ni sposoben poravnati svojih obveznosti, ki so zapadle v tem obdobju (1. točka prvega odstavka 14. člena ZFPPIPP), plačilno nesposoben pa je, če je prezadolžen (2. točka prvega odstavka 1. člena). Prezadolženost pomeni, da je vrednost pasive višja od vrednosti aktive. To je takrat, kadar vse premoženje, ki ga ima dolžnik, ne zadošča za plačilo vseh njegovih obveznosti. Za začetek postopka osebnega stečaja zadošča nastop enega od obeh položajev, torej ali nastop trajnejše nelikvidnosti ali nastop prezadolženosti. Zato se dolžnik, ki je nelikviden, začetku stečajnega postopka ne more upreti z dokazovanjem, da ni prezadolžen.

6. Določilo drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP vsebuje izpodbojno domnevo, da je dolžnik, ki je potrošnik, trajneje nelikviden, če za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti v skupnem znesku, ki presega trikratnik njegove plače, nadomestil ali drugih prejemkov, ki jih prejema redno v obdobjih, ki niso daljša od dveh mesecev (prva alineja 3. točke drugega odstavka) ali če je nezaposlen in ne prejema nobenih rednih prejemkov ter za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti, ki presega 1.000,00 EUR (2. alineja 3. točke).

7. Kot rečeno se dolžnik, ki je nelikviden, začetku stečajnega postopka ne more izogniti z dokazovanjem, da

ni prezadolžen. Prav to pa skuša v pritožbi storiti dolžnica. Ne ugovarja presoji sodišča prve stopnje, oprti domnevi iz 3. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP, da se šteje za nelikvidno zato, ker je nezaposlena in ne prejema plače, pa tudi drugih prejemkov ne, terjatev predlagatelja postopka osebnega stečaja banke X d. d. (v zgoraj navedeni višini) pa je zapadla v plačilo že leta 2007. Pač pa navaja, da ima premoženje večje vrednosti kot znaša njen dolg do upnice. Zlasti ima njen mož poleg nepremičnine parc. št. 2498/2002 k. o. K., ki je v solasti obeh dolžnikov in na kateri ima upnica hipoteko, tudi drugo premoženje, ki ga je podedoval po pokojnem M. P.

8. Iz povedanega izhaja, da bi dolžnica s pritožbo uspela le, če bi dokazala, da ni nelikvidna. Tega pa niti zatrjevala ni.

9. Sodišče prve stopnje je ob sklicevanju na določilo 395. člena Obligacijskega zakonika pravilno pojasnilo, da solidarna obveznost pomeni da je dolžnica odgovorna z možem za celotno obveznost. Zato za odločitev o pritožbi ni pomembno niti premično premoženje, niti premoženje v terjatvah, ki da jih ima njen mož do Zavarovalnice Y. in A. G.

10. Pritožbeno sicer razume težko situacijo, v kateri se je znašla dolžnica. Ob tem pa ne more spregledati, da je njen dolg zapadel v plačilo že pred devetimi leti in da ga ni do sedaj dolžnica še ni prav nič poplačala – vsaj zatrjuje ne tega.

11. Ne drži niti pritožbeni očitek, da je sodišče prve stopnje kršilo dolžnično pravico do izjave. V izpodbijanem sklepu je v 4. točki obrazložitve sodišče prve stopnje natančno in popolno obrazložilo, da je dolžnico pravilno povabilo na narok, da se je ta opravičila in da je narok opravilo zato, ker se je dolžnica sklicevala na bolezen, zdravniškega potrdila, ki bi pojasnjeval njeno stanje, pa ni predložila. Zato je pravilno ravnalo, ko je narok izvedlo v dolžnični odsotnosti.

Datum zadnje spremembe: 26.01.2017